

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

20-lecie Fundacji na Rzecz Nauki w Polsce

FNP to największa pozabudżetowa organizacja finansująca naukę w Polsce. W ciągu dwudziestu lat Fundacja zrealizowała 70 programów, przyznała ponad 7,5 tysiąca indywidualnych stypendiów, subsydiów i nagród oraz prawie 1800 subwencji instytucjonalnych.

✘ Wielkim prestiżem cieszy się też przyznawana przez Fundację Nagroda FNP za wybitne osiągnięcia naukowe, często nazywana „polskim Noblem”. Do tej pory wyróżniono nią 68 naukowców, m.in. prof. Aleksandra Wolszczana, prof. Stanisława Woronowicza, prof. Krzysztofa Selmaja, prof. Bohdana Paczyńskiego, prof. Andrzeja Paczkowskiego, prof. Karola Myśliwca, prof. Macieja Żylicza, prof. Tomasza Dietla, prof. Macieja Żylicza, prof. Andrzeja Szczeklika.

„Wspierając wybitnych uczonych na różnych etapach kariery naukowej, Fundacja chce obudzić w nich poczucie wolności - warunek konieczny, choć niewystarczający do dokonania prawdziwego odkrycia naukowego” - wyjaśnia laureat nagrody i obecny prezes FNP prof. Maciej Żylicz.

Fundację zarejestrowano w lutym 1991 r., a w kwietniu została zasilona 95 milionami złotych pochodzącymi z likwidowanego wówczas Centralnego Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki. Pierwsze subwencje przyznała już w sierpniu tego samego roku. Od tej pory środki na działalność statutową oraz zabezpieczenie wartości funduszu Fundacja uzyskuje przede wszystkim z działań na rynku finansowym, tzn. z lokowania aktywów w instrumenty finansowe - głównie w obligacje, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych i akcje.

W 1992 roku prezesem FNP został prof. Maciej W. Grabski, do którego, jako wiceprezesa, dołączyli: prof. Marian Grynberg i Grzegorz Krawczyk. Pod ich kierownictwem powstał funkcjonujący do dziś model działania Fundacji jako niezależnej, samofinansującej się instytucji pozarządowej non-profit. Istotnym elementem tego modelu były też dwa inne założenia - wyboru laureatów w drodze konkursów oraz kierowania się wyłącznie kryterium doskonałości naukowej w przyznawaniu finansowania.

„Pierwsi wieloletni prezesi wypracowali dzisiejszą pozycję i prestiż Fundacji. Stworzyli model wspierania ludzi nauki, który zyskał uznanie środowiska i stał się wyznacznikiem standardów dla innych instytucji finansujących naukowców” - podkreśla prof. Żylicz.

Na indywidualne stypendia, subsydia i granty w ciągu 20 lat Fundacja wydała ponad 212 mln zł, a więc niemalże połowę całej kwoty, jaką przekazała polskiej nauce. Najdłużej, bo od 1992 r., realizowanym programem Fundacji skierowanym do najmłodszych naukowców jest program „Start” (dla badaczy poniżej 30. roku życia). Na stypendia dla ponad 2 tysięcy 700 laureatów tego programu przekazano prawie 55 mln zł.

Do najdłużej realizowanych programów Fundacji należą programy wydawnicze. Od 1994 r. FNP dofinansowuje wydawanie dzieł seryjnych zawierających naukową dokumentację dziedzictwa historycznego i cywilizacyjnego Polski (np. Słownik Polszczyzny XVI w. czy Polski Słownik Biograficzny). W ramach programu „Monografie” powstała prestiżowa seria „Monografie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej” obejmująca już ponad 130 pozycji z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Fundacja dofinansowuje także przekłady wybitnych książek polskiej humanistyki naukowej na języki obce.

W pierwszym okresie działalności programy oferowane przez Fundację miały pomóc w zakupie specjalistycznych urządzeń dla wybranych dziedzin, dofinansować remonty i zmodernizować placówki naukowe. Na te cele przeznaczono łącznie ponad 177 mln zł. Na wspieranie nowych technologii oraz wdrażania polskiej myśli technicznej do gospodarki FNP przekazała łącznie ponad 34 mln zł.

„Działania Fundacji z pierwszych lat jej istnienia pozwoliły na rozwój w Polsce wielu dziedzin nauki, jak np. biologii molekularnej, i umożliwienie wielu zespołom badawczym osiągnięcia wyników na poziomie światowym” - mówi prezes FNP.

W 1993 r. Fundacja podjęła się zarządzania przedakcesyjnymi programami Phare, wspierającymi reformę polskiej nauki. Od połowy lat 90. realizowała projekty, które miały wzmocnić związki polskiej nauki z krajami Unii Europejskiej.

W 2008 r. FNP pozyskała środki unijne na realizację sześciu programów (Team, Międzynarodowe Projekty Doktoranckie-MPD, Welcome, Pomost, Homing Plus, Ventures), do których w 2011 r. dołączył program Skills. Z puli środków unijnych do 2015 r. Fundacja przekaże polskiemu środowisku naukowemu 440 mln zł.

Źródło: PAP - Nauka w Polsce, ekr/ agt

Fot.: www.fnp.org.pl

<http://laboratoria.net/aktualnosci/11747.html>

23-04-2025

[NAWA ogłosiła nowy pilotażowy program "Naukowcy w potrzebie"](#)

Z mW tym roku 10 wybranych projektów uzyska w sumie prawie 4,4 mln zł wsparcia.

23-04-2025

[Misja z polskim astronautą](#)

W maju na Międzynarodową Stację Kosmiczną może ona wystartować.

23-04-2025

Kwantowa kontrola zderzeń nie tylko w ultraniskich temperaturach

Badania te podsumowano w komunikacie Wydziału Fizyki UW.

23-04-2025

Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki w dniach 9-18 maja

Ponad 500 różnych wydarzeń.

23-04-2025

Popularyzator astronomii

Po prostu patrzmy w niebo

23-04-2025

Tomografie komputerowe mogą odpowiadać za 5% wszystkich nowotworów...

Informuje pismo „JAMA Internal Medicine”.

23-04-2025

[Wszechświat może się bardzo wolno obracać](#)

Twierdzą naukowcy z University of Hawaii w Manoa.

23-04-2025

[Weganom może brakować lizyny i leucyny](#)

Można je znaleźć m.in. w roślinach strączkowych, orzechach i nasionach.

Informacje dnia: [NAWA ogłosiła nowy pilotażowy program "Naukowcy w potrzebie"](#) [Misja z polskim astronautą](#) [Kwantowa kontrola zderzeń nie tylko w ultraniskich temperaturach](#) [Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki w dniach 9-18 maja](#) [Popularyzator astronomii](#) [Tomografie komputerowe mogą odpowiadać za 5% wszystkich nowotworów w USA](#) [NAWA ogłosiła nowy pilotażowy program "Naukowcy w potrzebie"](#) [Misja z polskim astronautą](#) [Kwantowa kontrola zderzeń nie tylko w ultraniskich temperaturach](#) [Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki w dniach 9-18 maja](#) [Popularyzator astronomii](#) [Tomografie komputerowe mogą odpowiadać za 5% wszystkich nowotworów w USA](#) [NAWA ogłosiła nowy pilotażowy program "Naukowcy w potrzebie"](#) [Misja z polskim astronautą](#) [Kwantowa kontrola zderzeń nie tylko w ultraniskich temperaturach](#) [Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki w dniach 9-18 maja](#) [Popularyzator astronomii](#) [Tomografie komputerowe mogą odpowiadać za 5% wszystkich nowotworów w USA](#)

Partnerzy